

Szövetkezés

Kiadja :
„Hangya” szövetkezetek központja
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

A „Hangya” szövetkezetek hivatalos lapja

Felelős szerkesztő :
Fekete György

Főmunkatárs :
Ürmösi József

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
NAGYENYED.
Évi előfizetése 120 Lei.

„Hangya” Szövetkezetek Központjának székháza Nagyenyeden.

A „Hangya” szövetkezeti hálózata.

„Egy mindnyájunkért, mindnyájan egyért!”

A romániai „Hangya” fogyasztási szövetkezeti mozgalom minden szála Nagyenyeden a „Hangya” Központban fut össze. A nagyenyedi „Hangya” Központból ágazik szét Erdély, Bánát, Bihar és Szatmár-vidékére kiterjedő szövetkezeti gazdasági szervezet, amelyet 6 Áruaktár, 2 Áruelosztó, továbbá több mint 300 falusi és városi „Hangya”

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet alkot.

Magát a „Hangya” Központot, mint szövetkezetet, a tagszövetkezetek, mint üzletrészes tagok alkotják és a Központot is, éppen úgy, mint a vidéki kis szövetkezeteket, általuk választott, anyagilag felelős Igazgatóság és Felügyelőbizottság vezeti, akik ébren öröködnék a „Hangya”

fogyasztási szövetkezeti mozgalom eredményes működése, előhaladása felett.

A „Hangya” Központ végzi kiépített gazdasági szervezettel, szakembereivel, tisztviselő-karával, a tagszövetkezetek áruval való ellátását. Nagyenyeden impozáns székháza van, melyben irodahelyiségek, hatalmas raktár-, és pincehelyiségek vannak. A több

mint 40 helyiségre beosztott épület, központi fűtésre van berendezve. A pincékben és a raktárakban villany erőre berendezett felvonó hidak (liftek) vannak, melyek az áruk könnyű le és felszállítását segítik elő.

A „Hangya“ Központnak saját *Rum, Likör és Cognac-Gyára* van, melyben a közismert, kiváló „Hangya“ márkájú italokat készítenek.

A vasuti áru szállításokat megkönnyíti az, hogy a vasuti állomásról a központi Áruraktár rakodójához külön *iparvágány* vezet és a vasuti teherkocsik ki és berakodását közvetlenül lehet végezni.

A távoli vidékek szövetkezeteinek az áruellátását a „Hangya“ Központnak körzeti Áruraktárai, Árueosztói végzik. A „Hangya“ Központnak Áruraktárai vannak: *Nagynyeden, Aradon, Marosvásárhelyen, Nagyváradon, Sepsiszentgyörgyön és Székelyudvarhelyen.* Ezen Áruraktáraknak *borpincészete* is van, melyek Erdély híres borvidékeinek a termését: *Enyedvidéki, Marosmenti, Küküllőmenti, Érmelléki fajborokat*

tartanak raktáron és hoznak forgalomba. *Árueosztó* működik: *Tordán és Szatmáron.*

A „Hangya“ Központ és a Szövetkezetek, a szövetkezeti tagoknak- tulnyomó részben falusi gazdák-, háztartási és gazdasági áruszükségleteinek a beszerzéséről gondoskodnak. A „Hangya“ Szövetkezetek azonban a tagoknak nemcsak az árubeszerzésénél lehetnek segítségükre, hanem, mint értékesítő szövetkezetek, a tagok eladásra kerülő mezőgazdasági vagy ipari termékeit: gabonáját, gyümölcsét, stb. is értékesíthetik.

A vidéki „Hangya“ Szövetkezetek ellenőrzését, vagyonszerlelegeinek a készítését a „Hangya“ Szövetkezetek *Ellenőrző Uniója* végzi, kipróbált ellenőri gárdájával. Az ellenőrök kiszállásuk alkalmával pontosan felülvizsgálják a szövetkezet könyveit, számadásait. A szövetkezetek vagyonszerlelegeit ellenőrzik, boltkezelőik elszámolását megejtik és a végzett munkájukról mindig részletes jelentést tesznek az Ellenőrző Unió Igazgatóságának.

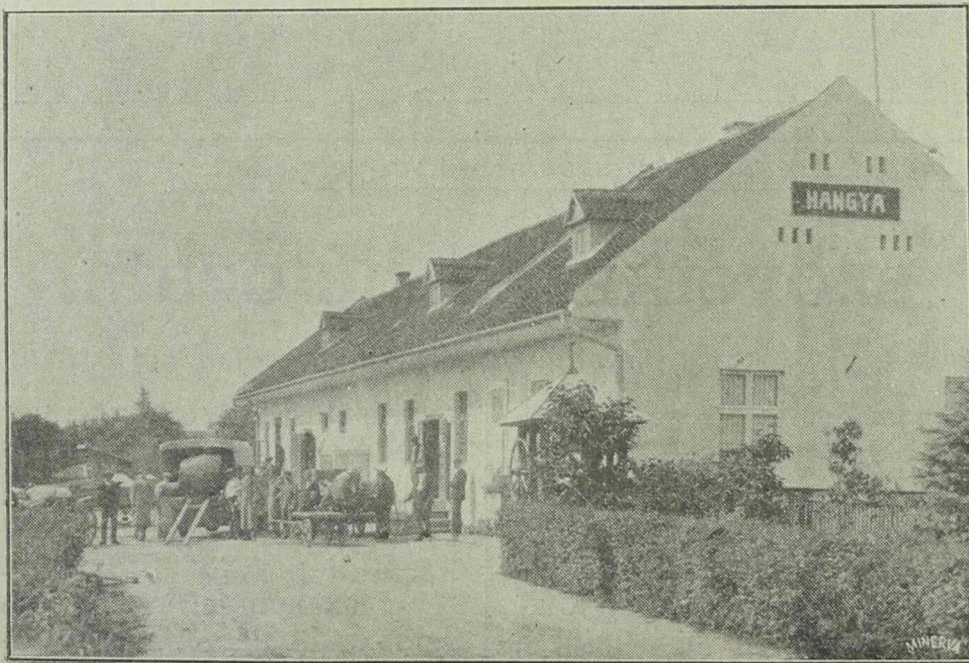
A „Hangya“ szövetkezeti

hálózat óramű pontossággal működik. De nemcsak a Központ, az Áruraktárak, a Szövetkezetek és a szövetkezeti Vezetők kell lelkiismeretesen elvégezzék a reájukváró nagy feladatokat, hanem a mai rendkívül nehéz gazdasági viszonyok között egy emberként kell álljon a „Hangya“ szövetkezeti hálózat mellett, annak több mint 80 ezer tagja, az ő hatalmas erkölcsi súlyával és teljes anyagi erejével. Ha figyelembe vesszük azt, hogy az a 80 ezer „Hangya“ szövetkezeti tag többnyire mind családfő, akkor több mint 300,000 lélek van bekapcsolódva a „Hangya“ szövetkezeti mozgalmába. Ebben a hatalmas gazdasági szervezetben megvalósítva látjuk a szövetkezeti alapelveit: *„Egy mindnyájunkért, mindnyájan egyért!”*

Ennek a hatalmas tagtábornak a legkisebb faluban munkálkodó tagja is meg kell érezze, hogy Ő is egy alkotó láncszem abban az óriási szövetkezeti gyűrűben, ami ma az egész földet körülövezi. A mai világválságból a kivezető utat, a szövetkezeti szervezkedésben keresi az emberiség. Becsüljük meg mi is meglevő szövetkezeteinket, támogassuk vásárlásainkkal, üzletrészjegyzéseinkkel, mert csak az erős tőkés „Hangya“ szövetkezetek lehetnek népünk igazi gazdasági védőbástyái és szervezetei.

„Szövetkezésben az erő!”

Vasuti kedvezmény az E.G.E. sepsiszentgyörgyi kiállítására. Az Erdélyi Gazdasági Egylet sepsiszentgyörgyi mezőgazdasági, ipari és kisállatkiállítása részére a C.F.R. a visszautazáshoz 50% kedvezményt nyújt. A rendelet szerint a kiállításra utazásnál egész vasuti jegy váltandó és az megőrzendő. A kiállítási irodában kapható igazolvány és megőrzött jegy felmutatása mellett a sepsiszentgyörgyi vasuti jegypénztár 50%-os kedvezménnyel ad jegyet, a kiindulási állomásra.

A sepsiszentgyörgyi „Hangya“ Áruraktár. A raktár körzetébe Háromszék, Csik és Brassó vármegyék 61 „Hangya“ fogyasztási szövetkezete tartozik. Képünk a Raktár áruszállítását mutatja be.

Alakítsunk fogyasztási szövetkezeteket!

A gazdasági válság súlya alatt a társadalom minden rétegének a figyelme a gazdasági problémák felé fordult. Jeles államférfiak, kiváló közgazdászok, világhírű tudósok keresik a válság okát, a kibontakozás felé vezető utat. Az emberiséget alkotó sok milliós embertömegek pedig, fokozott figyelemmel várják, hogy vajjon mit hoz holnap.

Hiába volt azonban a sok parádés konferencia, a válságot még csak részleteiben sem oldották meg. Nem hozta meg a világ népeinek testvéri kézzorítását a nemrég lezajlott londoni világkonferencia sem, ahol pedig 66 államnak több, mint 500 kiküldöttje volt jelen. A népek milliói gazdasági közeledésének, jólétének utjában áll a jelenlegi gazdasági rendszer, aminek végzete *Robert Owen* jeles szövetkezeti uttörő szerint: a mai gazdasági rendszer átka, a nyereség utáni örületes hajsza. A jelenlegi gazdasági rendszer egyoldalúságában, fogyasztékosságában találják a válság okát, a közgazdasági szakértők is.

E tanácstalan és válságos világhelyzetben fokozott mértékben fordult a szövetkezeti mozgalom felé, úgy a közgazdasági tényezők, mint az emberiség sok milliós tömegeinek az érdeklődése. A népek jólétéért, boldogulásáért dolgozó altruista gazdasági szövetkezeti szervezkedéstől várja mindenki, egy jobb jövő lehetőségét.

A szövetkezeti gazdasági szervezetek, melyek alig 100 év leforgása alatt behálózták az egész vi-

lágot, olyan eredményeket mutatnak fel, ami bámulatot és elismerést vált ki, még azok részéről is, akiknek egyéni érdeke a szövetkezeti szervezkedéssel ellenkezik.

Fentiek után érthető, hogy a szövetkezeti szervezkedés az események homlokterébe került és leg-sürgősebb, legfontosabb problémájává vált a mai társadalomnak. Ezért hallunk és olvasunk napjainkban mind többet a szövetkezeti szervezkedés előnyeiről, elengedhetetlen szükségességéről. Most azonban az a kérdés, hol kezdjük meg a szervezkedést és a szövetkezeti alakulatok közül, melyik valósítható meg legkönnyebben és mégis melyik biztat a legtöbb sikerrel.

Minden kétséget kizárva, a szövetkezeti szervezkedésnek az alapját a fogyasztási szövetkezetek képezik. Nemcsak azért, mert az első szövetkezeti uttörők, a rochdale-i takácsok is legnagyobb nyomorúságuk idején fogyasztási szövetkezetet létesítettek, hanem abból kiindulva, hogy:

1. Mindenki fogyasztó. A fogyasztási szövetkezeti szervezkedésbe tehát mindenkinek érdeke bekapcsolódni, hogy olcsó és jó háztartási és gazdasági cikkekhez jusson.

2. A fogyasztási szövetkezet akár községben, akár városban aránylag kisebb tőkével tud eredményes működést kifejteni. A törvényben előírt 500.- lei üzletrészt, bárki könnyűszerrel összegyűjtheti takarékoság útján és befizetheti részletekben is.

3. A fogyasztási szövetkezetek a

közvetítő kereskedelem hasznát megtakarítják és az értékesítési üzletághoz összegyűjtik, vagy pedig a fogyasztókhöz juttatják vissza: részben, mint vásárlási visszatérítést, részben mint osztalékot. A gyűjtött szövetkezeti közvagyon és szövetkezeti szervek pedig, mindig a tagok kulturális és gazdasági fejlődését, támogatását szolgálják.

4. A fogyasztási szövetkezet segítségével, mint erre legalkalmasabb kereskedelmi szervezet keretében, lehet megszervezni a tagok mezőgazdasági és ipari termékeinek értékesítését is, min. ahogy a külföldi fogyasztási szövetkezeteknél ez meg van szervezve. Különösen nagy fontossággal bír ez most, amikor a termelők teljesen kiszolgáltatva, szervezetlenül állanak a közvetítővel szemben. A fogy. szövetkezetek a különféle termékeket első kézből juttatják el a termelőtől a fogyasztóig, így a termelőt és a fogyasztót egymáshoz közelebb hozzák. Mindezeket a fogyasztó és a termelő, csak a fogyasztási szövetkezet előzetes létesítése és az általuk megtakarított szövetkezeti tőkék felhasználásával érhetik el.

A fogyasztási szövetkezet, mint-hogy elsőrendű gazdasági és fogyasztási cikkek beszerzésére alakul, legtöbb tagot tud beszervezni s leghamarább tud kézzelfogható eredményt is felmutatni, vezetése pedig a szövetkezeti központok irányítása mellett, tulnag szaktudást nem igényel. A fogy. szöv. sikeres működésének a titka abban van, hogy nem szabad árut hitelbe adni. *Ha a tagok összetartanak s kizárólag szövetkezetből vásárolnak, ott a szövetkezet léte, virágzása minden körülmények között biztosítva van.*

A mai válság miatt lesújtott népünk még tanácstalanul áll, de bizakodva tekint a láthatáron feltűnő éltető szövetkezeti napsugárra.

Ne késlekedjünk a fogyasztási szövetkezetek alakításával és a meglévők hathatós támogatásával!

Alakítsunk szövetkezeteket és vásároljunk szövetkezetekből! Az idő sürget. Szervezkedjünk, hogy a szövetkezés áldást hozó sugarai aranyozzák be hegyeinket, völgyeinket, kunyhóinkat s támadjon nyomukban új élet, hit, erő, diadal és boldogabb jövőendő.

Ne mulassza el megtekinteni a „Hangya” kiállítási termét. I. emelet Internátus.

Borszállítás a sepsiszentgyörgyi „Hangya” Áruraktár pincéjéből.

A sepsiszentgyörgyi mezőgazdasági és ipari kiállítás programja:

Augusztus hó 26-án, szombaton:

- Reg. 8 órakor: A Háromszékmezei Mezőgazdasági kamara és Háromszékmezei Gazdakörök Egyesülete által a Székely Mikó-kollegium tornakertjében rendezett tenyészállatkiállítás megnyitása.
- D.e. 10 „ A mezőgazdasági, ipari és kisállatkiállítás ünnepélyes megnyitása. A kitüntetések kihirdetése. Tézene.
- D.e. 11 „ Gazdasági szakelőadások a Székely Mikó-kollegium rajztermében. Előadást tart: *dr. Tölgyes Imre* és *dr. Friedl Gusztáv*
- 1 „ Bankett a Tankó-kertben.
- D.u. 2 „ Két turistakirándulás: Sugás- és Előpatak fürdőre.
- D.u. 3 „ Az állatkiállítás jutalombíjainak kiosztása a rajztermében.
- D.u. 4 „ Az Erdélyrészi Méhész Egyesület méhészeti vándorgyűlése a Székely Mikó-kollegium rajztermében.
- D.u. 4 „ Az Erdélyi Magyar Nők Kisebbségi Titkárságának előadásai a Székely Mikó-kollegium tornacsarnokában. A belépés díjtalan. 1. *Gr. Jankovich-Bésán* Endréné, *Csutak Vilmosné Br. Huszár Pálné* és *Haáz Rezső*.
- Este 8 „ Műsoros hangverseny a Sz. M.-koll. tornacsarnokában.

Augusztus hó 27-én, vasárnap:

- Reg. 6.33 kor: Turista kirándulás: Bikszád, Szentanna-tó, Mohos-tó, Tusnád.
- 8 „ Igáslóverseny és talajművelő gépbemutató *Nagy Lajos* birtokos, kórház feletti telkén.
- D.e. 11 „ Szakelőadások a Sz. M.-kollegium tornacsarnokában.
- D.e. 12 „ Uri és kispazda fogatverseny. Indulás a kiállítás kapujából.
- 1 „ Társasbéd a Tankó-kertben.
- D.u. 2 „ A sepsiszentgyörgyi Tennis-Club tennisversenye.
- D.u. 3 „ Kispazdai ifjak löversenye a Depner-tanyán, Kilyén községben. Autóbuszjárat a kiállítás kapujától.
- D.u. 4 „ Szakelőadások a Székely Nemzeti Múzeum disztermében.
- D.u. 6 „ Az igáslóverseny, az uri és kispazda fogatverseny, valamint a kispazda ifjak löversenye jutalombíjainak kiosztása.
- Este 8 „ Csik, Háromszék és Udvarhely vármegyék műkedvelőinek népies szabadtéri előadása a Sz. M.-kollegium udvarán.
- Este 11 „ A S.-szentgyörgyi Tennis-Club táncmulatsága a TANKÓ-KERTBEN.

Augusztus hó 28-án, hétfőn:

- Reg. 6.33-kor: Turista kirándulás Málnás fürdőre.
- D.e. 9 „ Szövetkezeti vándorgyűlés. A Székely Mikó-kollegium tornacsarnokában. 1. A fogyasztás és értékesítés szövetkezeti megszervezése címen előadást tart *dr. Harmath János*, a „Hangya” fogy. és ért. szöv. központjának vezérigazgatója. 2. A tej értékesítéséről előadást tart: *Elekes Béla* a Gazd. és Hitelszöv. főellenőre. 3. A hitelszövetkezetekről előadást tart: *dr. Gr. Bethlen László*, a G. H. Sz. „Szövetség” Ellenőrző Uniójának ügyvezető igazgatója.
- D.e. 11 „ A „Hangya” szövetkezetek körzeti vezetőinek értekezlete a kollegium rajztermében.
- D.e. 10 órától: Szakelőadások a Székely Nemzeti Múzeum disztermében.
- D.u. 4 „ Szakelőadások a Székely Nemzeti Múzeum disztermében.
- Este 8 órakor: Székely nótaest. Rendezi: *Dr. Keresztes Károly* a Székely Mikó-kollegium tornacsarnokában.

Augusztus hó 29-én, kedden:

- D.e. 10 órakor: Szakelőadások a Székely Nemzeti Múzeum disztermében.
- D.u. 4 „ Szakelőadások a Székely Nemzeti Múzeum disztermében.
- Este 8—10 : Sportünnepély a Székely Mikó-kollegium tornacsarnokában :

Augusztus hó 30-án, szerdán:

- D.e. 9 órakor: Gazdasági szakelőadások: Tartják: *dr. Nagy Endre* a sz.-kereszturi unit. gazd. isk. ig. és *dr. Konopi Kálmán*, a Sz. M.-koll. tornacsarnokában.
- D.e. 11 „ A cukorrépatermelők gyűlése a Tornacsarnokban.
- D.e. 12 „ A Sepsiszentgyörgyi Önkéntes Tűzoltó Egyesület tűzoltó gyakorlatainak bemutatása a Sz. M.-kollegium udvarán.
- D.u. 6 „ A kiállítás bezárása.

Tudnivalók: A kiállítás helye: a Székely Mikó-kollegium és internátus helyiségei. Az összes szakelőadások látogatása díjtalan.

A „Hangya” szövetkezeti hálózat adatai:

A „Hangya” Központ üzletrész-tőkéje 7 és félmillió lei. A Központ kötelékébe 1932. évi kimutatás szerint tartozott 352 „Hangya” Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 80449 üzletrészes taggal.

Az alábbi kimutatás vármegyénként mutatja a szövetkezetek 1932. évi adatait:

Vármegye:	Szöv. száma:	Üzletrész-tőke és tartalékalap:	Forgalom:	Lei
		millió ezer	millió ezer.	
Alsófehér	6	1 „ 54 „	5 „ 108 „	
Arad	16	5 „ 255 „	15 „ 898 „	
Bihar	66	9 „ 602 „	34 „ 890 „	
Brassó	5	255 „	1 „ 947 „	
Gsik	12	793 „	4 „ 574 „	
Háromszék	44	5 „ 447 „	22 „ 791 „	
Hunyad	2	115 „	790 „	
Kolozs	20	1 „ 772 „	11 „ 100 „	
Kisküküllő	7	614 „	2 „ 019 „	
Maros	39	3 „ 855 „	29 „ 324 „	
Nagyküküllő	6	1 „ 29 „	4 „ 682 „	
Naszód	5	245 „	1 „ 324 „	
Szamos	10	647 „	4 „ 571 „	
Szatmár	18	3 „ 340 „	17 „ 955 „	
Szeben	1	27 „	350 „	
Szilágy	25	2 „ 902 „	9 „ 533 „	
Szörény	4	470 „	1 „ 432 „	
Temes	5	892 „	3 „ 523 „	
Torda	15	2 „ 34 „	9 „ 945 „	
Udvarhely	46	5 „ 60 „	22 „ 442 „	

Összesen: 352 45 mil. 608 ezer 204 mil. 198 ezer Lei.

„Hangya” szövetkezeti boltkezelők továbbképző tanfolyama Sepsiarokoson. A „Hangya” Szövetkezetek Központja és Ellenőrző Uniója a sepsiszentgyörgyi mezőgazdasági és ipari kiállítással egyidejűleg szövetkezeti boltostovábbképző tanfolyamot rendeznek f. hó 27—28-án Árkoson, az ottani mintaszövetkezet bemutatásával. Ezzel kapcsolatban a Szövetkezet Vezetősége 27-én, vasárnap este nagyszabású műsoros diszközgyűlést rendez, amely iránt a tagok és a közeli községek szövetkezeti vezetői körében nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A „Hangya” Központ áru, bor és ital rendeléseket elfogad a kiállítási termében, vagy a sepsiszentgyörgyi Áruaktár, Str. Cuza-Vodă—v. Olt utca 32-szám alatti helyiségében. Érdeklődők részére árueladási ügyben a Központ és az Áruaktár főtisztviselői részletes tájékoztatást nyújtanak.

